

CARLES SALVADOR

EL
COR
EN
LA MÀ

Poemes

Carles Salvador

3

El cor en la mà

1935 - 1951

Amb un proleg de

Portada de Teresa Pascual

Editorial
Lletres Valencianes
València
1951

L. A. B.

El cor en la mà

Parchemina

Nota: EL COR EN LA MÀ ha estat publicat en

CARLES SALVADOR

P O E S I A

BIBLIOTECA D'AUTORS VALENCIANS 12

INSTITUCIÓ "ALFONS EL MAGNÀNIM"
DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA

1981

Volum que conté

VERMELL EN TO MAJOR (1929)
EL BES ALS LLAVIS (1934)
EL GOIG I EL TURMENT (1945) Inèdit
EL COR EN LA MÀ (1935-1951) Inèdit
EL FANG I L'ESPERIT (1952)

PRÒLEG-ESTUDI a càrrec de RICARD BLASCO

Al incloure aquest llibre en el volum citat
ha quedat exclosa la CONFESSIÓ

Pròleg (confessió)

No es dirà mai la darrera paraula sobre l'Amor, car, afeció, sentiment o passió, Amor és una realitat perpetua.

Els poetes - i els filòsofs - han tractat de definir l'Amor; han tractat de tancar l'Amor en un concepte. I no ho han pogut aconseguir. Car l'Amor escapa a la paraula, com la Vida, que també és una realitat indefinible, ja que Vida i Amor potser són una mateixa cosa... (Incloem en el concepte de Vida el concepte de Mort que és la cessació de la Vida).

No es dirà mai, ~~repetim~~ ^{sobre l'Amor,} repetim, la darrera paraula. I per

això mateix els filòsofs - i els ~~els~~ poetes - han tractat d'explicar el fet real de l'existència de l'Amor. Tractar un poeta d'explicar l'Amor a 15 anys, a 20, anys, a 25 anys d'edat és un atreviment que tots hem practicat, ~~els~~ enamorats o no.

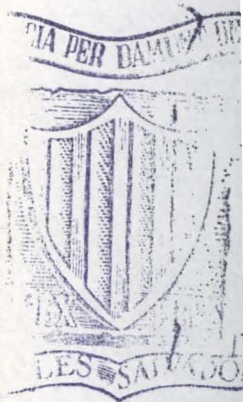

Gros atreviment per escane-
dar d'experimentació el de
l'enamoratat jove que tracta de tou-
car el concepte de l'Amor dins
una proposició gramatical. Per
a tal usa cal la velletat i la
força experimentació. Cal haver
viscut - i per tant, conèixer la
Vida (si això és possible) i l'Amor
- per a poder tractar de cantar
- poeta - o d'explicar - filòsof -

aqueixa inclinació o afec-
ció viva ~~seu~~ vers una persona
que diem Amor.

Ho estranyo, doncs, mirant el
temari d'aquest càntic tan ju-
stament correlatiu a l'edat
de l'autor, quan l'autor ha
portat sempre, en qüestions
d'Amor, el cor en la mà.

Carles Salvadas

1

El gessaní, floreta de cinc puntes,
bé saps lluir al pit que em lleva el son.
El seu càlid perfum personalitza
les tenes amples rines de claror
que, com la flor, són càlides i vives.
Del gessaní el perfum han pres i el to.
Recolzat a les rines, el sospir
respirava la flaire de l'Amor.

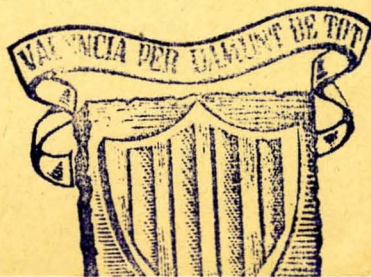
2

Si et mire els ulls que em miren
els veig sempre curullts
d'aquelles recordances
que tenen els teus ulls:

(paraula amororida
que té el dringar de l'or,
el flau diví que encisa
l'afecte que no mor,
la dolça embriaguesa
del viure amb plenitud
i el cant que se renova
i el gest no mai retut).

Si et mire els ulls que em miren
curullts els veig d'Amor:
si van vestits de negre
rellun més la tendror.

7

3

Floreta blanca
de gessamí,
floreta una,
qui t'ha collit?

Blanca estreleta
la de cinc pics,
entre colones
t'han fet el llit.

Floreta blanca
de gessamí,
dorins i somnies
damunt el pit
de l'estimada?

Oh, dolç jardí,
floreta blanca
de gessamí.

7
(musicada pel mestre M. Palau)

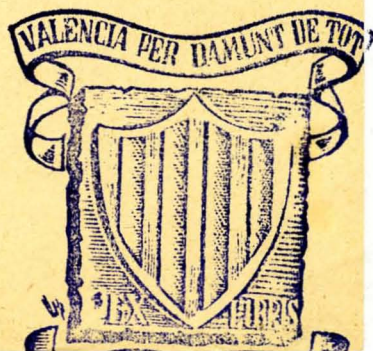

Pel cel, la núvola inquieta
 que juga a córrer i a morir
 entre un vol d'ales d'oroneta
 i una muntanya de safir.

Sota de l'arbre, per fortuna
 sens més company que el pensament
 palpe ta cabellera bruna
 que du i s'emporta el braç, del vent.

I aquella escena de quimera
 en què amb mi estàs és tan real
 que en despertar, ta cabellera
~~encara tinc entre les mans.~~
 em fuig de ^{dit} les mans per al meu mal.

7

Res no s'ha mudat encara
 des que som en aquest món :
 La lluna requix tan clara
 i al cel les estrelles són.
 La flor és tan perfumada,
 l'ocell refila tan fi.
 Cap cosa no és trasmutada ;
 tot és igual per a mi.

Com fa tants anys ets bonica
 i és l'afecte igual encés.
~~Solament~~ ^{Homés} cancia una mica
 i és més tendre el nostre bes.

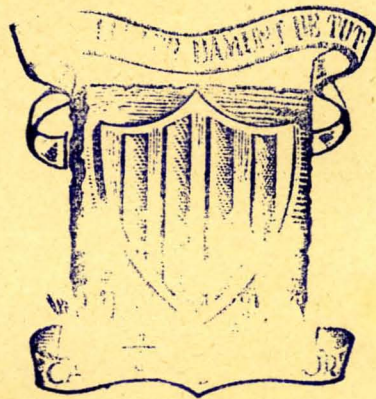

Carícia :
 esclat de flor en la pell ;
 delícia :
 carn que responja ,
 somni en el despert cervell ,
 dolçor de taronja .

No hi ha
~~mas~~ ~~no~~ acarícia en va .

La nostra Amor
 vessa dolçor i tendror
 en el palmell de la mà .

?

7

Fins el gran presentiment
que algun dia he d'oblidar-te
perquè no és possible amar-te
jorn a jorn eternament.

Vindrà un punt en què la ment
no ~~potrà~~ ^{podrà ja} recordar-te.

Qui podrà, llavors, tornar-te
si ~~has~~ ^{has passat} com fuig el vent?

Ai, Amor! Si el cor ~~no~~ ^{no} oblida
he serà sens desconhort
i en una hora ~~escorçada~~
malàida

sense un plany per la dissort;
sols serà perquè la Vida
~~don~~ ^{don} la uesta de la Mort.
~~per~~

7

8

Si entre els teus braços vivia
vora el teu cor, Dona mia,
fruit del bes la dolçor
altra vida no voldria
car és la Vida l'Amor.

7

Ha tornat la Primavera
 i els nostres cors són jardins.
 Tota floreta amorosa
 es grossa damunt els brins
 i fa que els nostres afectes
 siguem humans i divins
 i els juraments d'amor vera
 naixquen de l'ànima endins.
 La neu ja és fosa per sempre
 i ara són nets els camins.
 Si l'abraçada era forta
 els besos són clars i fins.

Jo m'he girat d'espatles a la Vida
 - oh, mà estimada suau -
 i ja no sé si el cel és ~~gris~~^{gris} o blau.
 Res si no tu ~~em~~^{me} guarix la ferida
 que és mon dolor i és mon llau.
 Tot m'és mesquí llevat de la sentida
 i cordial tendror que em tens i atrau.

7

11

L'Amic estima l'Amada
i el seu amor és esclat
de ventura somniada
des del temps de pubertat.
Somnis de roses i lliris
i d'un respirar concret
que ara són reals deliris
que l'Amor porta en esplet.

7

12

La llarga nit
sense l'Amat
prou que entristia l'Amada.
- On ets, Amat
amorosit,
que no veus tu i ve l'albada
sense portar-me delit?

7

13

Hi ha l'esclavatge carícia,
hi ha l'amargor tota dolça.
La tena fel m'és delícia
perquè en l'Amor es recolza.

7

Lluna, Amada, ens ilumina
 i és tan ~~clara~~ ^{tendra} sa claror
 que el somriú de sa denteta
 precisa la nostra amor.

I en la foscor que ens envolta
 lluen uns tals gessamins
 que són llums i dentetes
 que enllumnen nostres camins.

Ell fantasiava un dia,
pres d'amorosa follia
de l'estimada, l'amor.

- Ets, Anada, un tros de cel
i en els teus llavis de mel
culle de ton cor la dolçor.

7

16

Me moriria sens tu,
me moriria
d'aquell mal que no ningú
saber podria.

I tu, ~~Ana~~ ^{Dona}, que ho saps bé
no m'aconsoles volent-me
---i em moriré!

7

17

Colomes besseres,
els pits de l'Amada.
Sobre la llur tremolor tebisna
posa l'Amic sa galta
i un parrupeig tot candi
de besada
fa esclat als becs furients de color
de flama.

Colomes besseres,
la rina naurada.

7

18

L'Amic amb l'Amada vol viure
i és vida per ell de delit
si rep el somriure
que espera, collit
dels ulls, dels punyals tenebrosos
que sempre voldria amorosos...

7

Digue l'Amada a l'Amic
amb un to de veu poc quata:

- Fé l'Amor un enemig
que l'afeblix i que el mata.

- Per quin enemig s'és dit?

Diu l'Amada: - Per l'Oblit!

La més tendra puritat
 de l'Amor té l'amador
     vers l'Amada
 i li tremola la veu
 quan declara l'amor seu
     a l'Amada
 car sent tanta embriaguesa
     per l'Amada
 que li fuig la gentilesa
 quan està vora l'Amada.

21

-Potser sí - diu l'Àmic - potser no
li haja al món una fruita aqedolça
però sí conec jo
una fruita commosa;
fou el ~~fora~~ ^{el dia en} què ~~te~~ ^{et} fou la besada
en la pruna frescal de ta barba.

7

22.

- És cert, Amic, que l'Amor
extran plaer del dolor
i que sols el goig l'enfolga?

- És cert, Amada,
perquè l'Amor verdader
quan al fons del cor es colga
transforma el dol en plaer.

23

D'Alegria es vestia l'Amor.
Perquè amara l'amant amador,
~~Amor~~ Alegria es vestia d'Amor.

7

24

Si l'Amada fos mentida,
si fos bella il·lusió,
si estigués sols en una vida
com a tema de cançó,

Amor fóra meravella
i el meu cor recint sagrat.
Al meu pit arrecerat
fóra Amor dins sa capella.

Si ella fos bella mentida
fóra el goig sempre novell
i cada dia un afany.

Però és real en la Vida,
plora i riu com un ocell
i jo me fenc en mon plany.

7

Com plan - din l'Amic - ta fortitud
 per vèncer, valenta, intemperances;
 el nostre lleial Amor, perdut
 for ja sens remei, sens esperances.

En ets l'arbre ferm que no s'abat
 davant el derig que cal contindre
 i tens, amb dolor, el goig de tindre
 peny i passió d'evanorant
 foros en l'Amor que no és pecat.

26

Fontinyol de dolçor,
caminet de la Vida,
on es corona l'Amor
d'embriaguesa.

- Vine, Amic enamorat,
tendre amador
inlassat,
aberrant en la dolcesa.
ma

7

27

L' Amic: - Les mans de l' Amada
són ^{tan} blanques!
(Dues ales de coloma,
albes).

En la corca del palmell
de l' Amada
hi ha un riu rossat de besades.

7

Quina serà la paraula
 que expressarà amb més tendror
 la dolcesa de l'Amor
 vers l'Amada?
 - diu l'Amic enamorat.

I en un rimb de silenci
 resten l'Amada i l'Amat
 fixa en l'esquard la mirada
 com per una eternitat.

29

Totes les flors, diu l'Amic,
són belles com és l'Amada.

És l'Amada un pom de flors;
la més flairova, sa galta.

7

Li deixà en la boca un bes,
un bes ardit,
immortal com un misteri.

I després
li regalimava al pit
la dolçor de l'encanteri
del bes.

7

Plora i gemega l'Amic
quan no està prop de l'Amada
com un infant fredolic
dins el torb d'una nevada.

Colla present, s'asserena
i s'esbargix el sospir
que el mataria de pena
en un delitós morir.

7

Diri l'Amada al teu Amat
 que son cor vessa d'Amor,
 d'un Amor tot saturat
 de deliquis i dolçor.

I respon ell a l'Amada
 que al seu cor, ferm amador,
~~sent~~ cada jorn ^{sent} com és nada
 una ambrosia major.

Naixqué l'Amor allà en la joventut
i en la tardor encor creix i perdura.

Oh fort Amor que el Temps no t'ha vençut;
has fet mon cor com una gemma dura.

7

Entre tu i jo, res:
~~solsament~~ ^{només} l'Amor.

Entre jo i tu, el bes:
 foc i tendror.

Entre ~~tu i jo i tu~~ ^{els dos, molt pur,}
 el bes; i l'Amor,
 com el cel, ~~z~~ atzur.

7

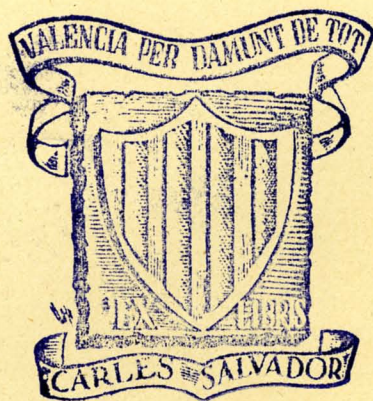

Ai, Amor! És un plaer
estimar.

El voler i aconseguir
és d'Amor és verdader
perquè amar
és gaudir.

7

Saps l'Amic les moltes gràcies
de l'Amada i se recrea
reparant-les una a una.

- En l'esperit és perfecta;
per Enteniment els actes
mena amb segura justesa;
per Memòria recorda
ço que recordar-se dega;
per ~~pot~~ Voluntat fa sa vida
com una columna, ferma.

Còrpora sana i formosa,
amb un cor d'àngel: deessa.

Negres ulls els de l'Amada
 tenen l'esquard de tendror;
 la mel del cor regalima
 per les minetes, dolçor;
 flams cordials mostren sempre
 rossos deliquis d'amor.

Negres els ulls de l'Amada
 somriuen nacres clarors;
 el blauet de l'escleròtica
 mostra esperit ~~somniador~~ somniós;
 el reixat de les parpelles
 empresona el bon Amor.

- Pels teus ulls, negres, Amada,
 daria la vida jo.

7

Com sabria - dir l' Amada -
valorar # la tena amor ?

- Bé ho sabries, ben Amada
si tingueres fort valor.

- Quina cosa me diries
per mostrar-me el teu d'aler ?

- La paraula que voldries
i et puquera satisfer.

- Jo voldria que em baixares
dels estels el que més llue.

- ~~Est.~~ ^{tu} Disque que no m'estimes
i ~~em~~ ^{me} mataré per tu.

39

- Qui sabria dir qui és esclau i qui lliure
i què és morir?

- Esclau de tu és llibertat fruit.

Vida és Amor perquè estimar-te és viure.

7

Ben Amada, si els nequits
t'han deixat els braços lassos
acurhorts ~~del~~ l'esperit
en la cala dels meus braços.

Ben Amada, si els paranyes
de la Vida et posen llacos
arrecera't dels enganys
en la cala dels meus braços.

Ben Amada, si els dalers
que ara tens et són escassos
els hauràs dolços i enters
en la cala dels meus braços.

Ben Amada, sols requets
de besades i d'abraços
trobaràs no mai vençuts
en la cala dels meus braços.

Ben Amada, vine a mi
amb ~~l'afers~~ ^{sospirs} ni prims, ni grassos;
si vols quigeteru, diré,
men mon pit com a coixí

dins la cala dels meus braços.

Digué l'Amada a l'Amic
per quina raó l'Amor
podia sugar a ells.

I l'Amic digué a l'Amada
que el cor tenia raons
que la Raó no coneix.

7

42

Quins silencis més llargs són els teus,
din l'Amada.

I respon l'Amador :

Els diàlegs més tendres d'Amor
potser són de paraula callada.

7

43

Les magnòlies germanes
del ~~ter~~ ~~pit~~,
benamada dels meus somnis,
són les flors del Paradís
de l'Amor.

Esclatades en la nit
llur perfum marejador
ompli la cambra d'encís.

7

- Cada dia té el goig o té el turment
que en el cor naix o creix amb forta saba.
- Cada dia, la flor d'un pensament
que és el fruit d'un Amor que no s'acaba.
- Cada dia, el plaer o bé l'esplai
del mot tendre i del bes ple de dolcesa.
- Cada dia el nequit o el fort esclai
que no tran a l'Amor gens de grandesa.

Eus perdrà, din l'Amada, l'Amor,
i és sa veu, del seu cor sols un eco.

Din l'Amic que és prudent amador:
- Sols eus perd la manera de fer-lo.

}

46

Passen els dies sense paraules
i ara van plens: núvoles,
rores i ales.

7

47

En el cel sanitós de ta fac,
llum la llum
fosquejant dels teus ulls.

7

48

Entre nosaltres dos, Amada,
sols s'interposa l'Amor i
la voluptat de la besada
que em vas donar i que et doni.

7

49

La meua Amor ha estat un diamant
però tu l'has polit.
Ara, com brilla!

7

Primavera gentil ;
cada dia és un lliri ,
cada hora, un amor juvenil .

52

Com el riu, flamma Amor:
tant com creix, tant va morint.

(Inutilitat d'Amor
que va a la Mort per instint).

7

Estimada!
El meu cor
vora el teu
té calor
de veure.

Oh, ma Dona!
Té el teu cor
tebior
d'abraçada i de bes.

7

54

El teu esguard és tan dolc,
que quan me mires se m'ompli
de sucre el vas del meu cor.

7

El cel gris
fet de boires de cotó
i el mar llis,
amb blau sols a l'horitzó.

Com l'Amor incert, que és gris,
i es vestix d'il·lusió.

7

Parchemin

56

Amor és un déu pacífic;
per tant, venerem la pau
per fer batalla amorosa
tots quants som enamorats.

En Amor no hi ha vençuts;
gloriegen els amants
silencis de flama viva
entre sospirs abraçats.

Amor és el déu pacífic
dels bellicosos amants.

7

Parochemim

57

Diqué l'Amat a l'Amada:
- En l'estrela dels pastors
cada nit ~~busque~~^{cerque} en secret
quespores del teu Amor.
Si el cel està ennuvolat
nols trobe dol i llanguís.

7

Parochemian

58

En les flames de l'Amor
- oh, dolçors de cant de fúneria -
es cremen quig i dolor.

7

De Primavera es vestí
 l'Amor
 i desallant al jardí
 de la Vida, un quig diví
 va escapar
 i una poca de tortura eucar.

De Primavera es vestí
 l'Amor
 acomplint el seu destí.

7

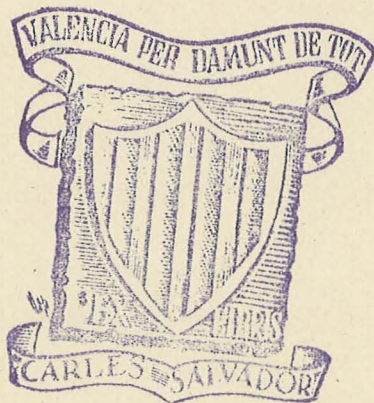

60,

Dir l'Estimat: - ¡ Viendrà un dia
en què l'Oblit
mostrará sa fesomia ?

Dir l'Estimada: - Estimad,
és el lill qui afirmaria
la perdurabilitat.

7

Vaixell, el cor quan transporta
 dubtes de fel i de mel
 i que va al port, que és la porta
 d'afórs infern o del cel.

I tu ~~et~~ ^{ets} el port ~~et~~ ^{est}, estimada,
 que fa recer com un mur
 que vat del vent la ventada
~~d'amor~~ ^{d'}impur amor.
 ¶ Tu el fas pur!

Panchemin

62

Cada dia, cada dia,
Amor es fa més subtil
perquè analitza i destrua
el mot més blan entre mil
que no et din ^{que} i et diria.

7

Llaminer Anor, a banda i banda
 del seu nom envull d'auris encisos,
 paladeja dolç, sucres precisos,
 quan els vins besars rep en garlanda.

Llaminer, Anor
 no vol mai el inòbil
 torruí moridor.

64

Amor, Amor, Amor!

Llibertat? Ferriscadenes!

Al teu fons hi ha goig i delícies
i al teu fons, gelosia i penes.

Poetemesim

65

Com clara estrela d'altorra
que al mariner i al pastor
signa dreceres, Amor
llumina el cor i fulgura
i signa camins, Amada,
il·luminant-nos la vida.

Sense Amor la Vida és fada,
ni veritat ni mentida.

7

· 66.

Camins de llum els de l'Amor
per seduir;
però després, si perd ardor,
és aspre i trist.

Que no és l'Amor l'euganyador.
Sense cultiu
la vinya fa el seu vi pitjor.

7

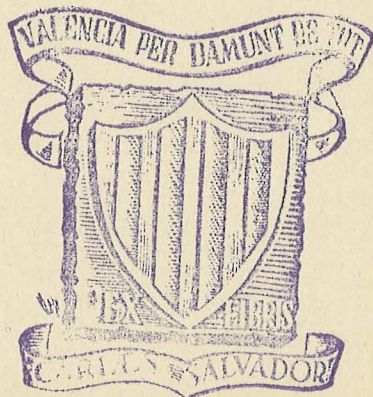

67.

Quan les galtes són llumides
per un plor sincer;
quan les paraules, sentides,
tremolen entre les dents;
quan premen les mans, juncides,
el cor i el lament...

... és que l'Amor enganyós
ha fet guanyar a l'Amant
una palma d'or.

7

68.

La divinitat de Venus,
companyona del pecat,
fa que hom bega l'aigua impura
d'amorós ullal.

I altra, Venus, d'Amor vestida,
quan a usa crueldat
quan a la llei del plaer va unida
i torna pel goig, el dany.

7

69.

¶ Amor és puritat i llum d'aurova
que inunda els cors humans i els torna tendres.

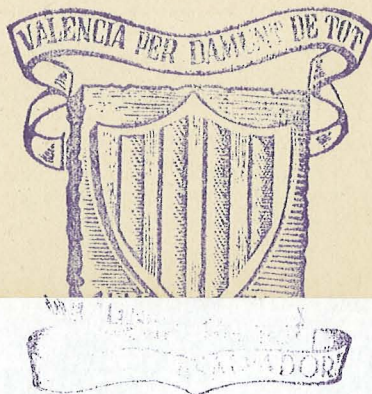
- Amic; com ve del cel no l'annuncia
nió el reverent respir que és la fibra
que cull del camp madur els fruits sucosos.

Respon l'Enamorat: - És cert, Amada.

Puser tot odorant, Amor concerta
combat i joquiueig - tot junt i en sobres -
i res no sap davant de si mateixa,
espill de la Raó, raons que ignora.

Amor és claredat, és llum de mare
que abraça els cors humans i els torna mere.

7

Parchemins

70

Amor, ou ets que no et veig ?
Et sent, Amor, i et respire.
Seràs, potser, un oreig
que no veig per més que mire ?

Amor, etàs dins mon cor ?
Estàs, Amor, al cervell
i als llavis quaites com flor
tota encesa - encés vermell ?

Ets, potser, el mot estrany,
sens mundança, d'una Fada
que va i ve pel viarany
tremolós de la besada ?

Et sent, Amor, i et respire
i no et veig per més que mire.

7

